MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 6. évfolyamosok számára

2019. január 19. 10:00 óra

NÉV:_____

SZÜLETÉSI ÉV:☐☐☐☐ HÓ:☐☐ NAP:☐☐

Tollal dolgozz! Ügyelj a külalakra!
A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.
A megoldásra összesen 45 perced van.
Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!
Ha megoldásod ellenőrzésekor észreveszed, hogy hibáztál,
a végső választ egyértelműen jelöld meg, a hibásat húzd át!

Jó munkát kívánunk!

LIVEWORKSHEETS

1. A minta alapján oldd meg a feladatot! **Soronként mind a három szót írd be a táblázatba!** A keresett szavakból néhány betűt is megadtunk. Minden kis vonalka egy betűjegyet jelöl. Ügyelj a helyesírásra!

a	
b	
c	
d	

Minta

pók vagy rovar hálót vagy gubót készít	*lőfegyverrel lövedéket röpít valahova, valamibe*	*gyümölcsként fogyasztott és bor készítésére használt, ősszel érő, fürtös bogyótermés*
s z ő + **l ő**		= **s z ő l ő**

a)

a történelem valamely időszaka	gyakran használt ételízesítő	öblös, szűk nyakú, egyfülű cserépedény
k _ _ + _ _		= _ _ _ _ **ó**

b)

állat fogával tép; kígyó fogával sebet ejt	a juh hímje	izmos, erős (főleg férfi)
_ _ **r** + **k** _ _		= _ _ _ _ _ **s**

c)

bánat, szomorúság	erődítmény	békaember
_ _ + **v** _ _		= _ **ú** _ _ _

d)

csomó, göcs	fémrudakból összeerősített, például vadállatok elkerítésére használt eszköz	főzőüst, kondér
_ _ **g** + **r** _ _ **s**		= _ _ _ _ _ **c** _

2019. január 19.

LIVEWORKSHEETS

2. A minta alapján válaszd el minden lehetséges helyen az alábbi szavakat!

a	
b	

Minta: bol-dog-ság

a) lándzsákért: .....

b) templomában: .....

3. Állítsd össze Kányádi Sándor négy versének első versszakait a megadott sorokból! A sorokat jelölő számokat írd a megfelelő versszám alatti téglalapokba! Egy téglalapba csak egy számot írhatsz! Segítségül öt számot már beírtunk a megfelelő helyre.

a	
b	
c	
d	

1. azt, amiből felelni kell.
2. s mi tagadás, lusta,
3. Azért béget, azért sír-rí,
4. helyéből elhúzza.
5. Hogyha lovam volna,
6. Sose tudja, mert nem figyel,
7. Szomorú a birka,
8. de az esze nagyon kurta.
9. mivel fogja teleírni.
10. kocsiba, szekérbe
11. Jámbor állat a bivaly,
12. soha be nem fognám.
13. de ha kell, a hegyet is
14. zabbal abrakolnám,
15. mert üres az irka.
16. Iskolába jár a pulyka,

	a)	b)	c)	d)
	1. vers	***2. vers***	***3. vers***	***4.) vers***
1. sora	**7.**			
2. sora				**2.**
3. sora			**10.**	**13.**
4. sora		**1.**		

2019. január 19.

LIVEWORKSHEETS

4. Az alábbi szövegek alapján válaszolj a kérdésekre!

a	
b	
c	
d	

Az ötfős Vidám család (az apa és az anya tanít; a két tizenkét éves iker iskolába jár; a legkisebb gyerek ötéves és óvodás) a *Múzeumok évében,* július 16-án, vasárnap érkezik meg egyhetes nyaralásuk helyszínére. A településen három nevezetességet is meg szeretnének nézni, amelyekről az alábbi információkat olvashatják egy tájékoztató füzetben.

Csillagvizsgáló

Nyitva: Március első hétköznapjától október utolsó hétköznapjáig minden nap 10.00–18.00 óráig, de hétfőnként zárva.
A többi hónapban csak pénteken, szombaton és vasárnap látogatható 10.00–16.00 óráig. Ünnepnapokon/nemzeti ünnepeken zárva.
Esti programok (20.00–24.00 óráig) bejelentkezéssel és egyeztetéssel kérhetők legalább 25 fős csoportnak.
Programok: előadás (11.00 és 14.00 órakor), naptávcsőbe nézés, mozi (10.30-tól óránként filmvetítés), makettek készítése (11.00 órától 15.00 óráig), űrjátszótér óvodásoknak
Belépőjegyek ára személyenként: 2000 Ft/felnőtt, 1000 Ft/diák, 6 év alattiaknak ingyenes

Vadászház

Látogatható: márc. – okt.: 9.00–17.00; nov. – febr.: 9.00–16.00
December utolsó két hetében zárva, illetve minden hétfőn zárva.
Programok: Az erdő és a vadász című állandó kiállítás megtekintése tárlatvezetéssel
Az agancsos óriás című ismeretterjesztő film vetítése
Belépő: egységesen 800 Ft személyenként

Vízimalom

Programajánló: A malomban megismerkedhetünk a lisztkészítés és a kenyérsütés folyamatával, a molnár eszközeivel. A malom és a molnár egy napját kisfilm mutatja be. A gyermekeket játszótér várja, külön kérésre csoportoknak népi játszóházat, kézműves foglalkozást vagy táncházat is szervezünk.
Látogatási idő: A Vízimalom március első vasárnapjától szeptember utolsó vasárnapjáig látogatható pénteken, szombaton, vasárnap és hétfőn 14.00 órától 18.00 óráig, kedden, szerdán és csütörtökön csak legalább húsz főből álló csoportokat fogad előre egyeztetett időpontban és programmal.
Belépőjegyek: A belépőjegy árát a csoportoknak a létszámtól és a kért programtól függően előzetes egyeztetés alapján állapítjuk meg a Vízimalom honlapján található árlista alapján; a felnőttek jegye 2000 Ft személyenként; 8 éves korig a gyermekeknek, a diákoknak, a nyugdíjasoknak és a pedagógusoknak a jegye 1000 Ft fejenként; a családi jegy (két felnőtt és három 14 éven aluli gyermek) 2500 Ft-ba kerül.

LIVEWORKSHEETS

a) A Vidám család július 17-én melyik nevezetességet látogathatja meg? Karikázd be a látogatható nevezetesség(ek) betűjelét!

A) Csillagvizsgáló B) Vadászház C) Vízimalom

b) A Vidám család a kedvezményeket kihasználva melyik nevezetességet tekintheti meg a legolcsóbban a nyaralásuk alatt? Összesen hány forintba (Ft) kerül a családnak ide a belépés?

A nevezetesség megnevezése: _____

A belépőjegy ára összesen: _____ Ft

c) Melyik nevezetességben/nevezetességekben láthatnak filmet a látogatók az időszerű ismeretterjesztő füzet alapján? Karikázd be a megfelelő nevezetesség(ek) betűjelét!

A) Csillagvizsgáló B) Vadászház C) Vízimalom

d) A *Múzeumok évében* egy hat fiúból, öt lányból és egy tanárból álló 6. osztályos szakkör tagjai melyik programokat valósíthatják meg a három intézményben? Ha az adott program megvalósítható a szakkör (csoport) számára, akkor a program leírása előtti IGEN szót, ha valamilyen ok miatt a tervezett program nem valósítható meg, akkor a NEM szót karikázd be!

1. IGEN – NEM: Megnézhetik március utolsó vasárnapján délben a Vadászház állandó kiállítását.

2. IGEN – NEM: Részt vehetnek önálló csoportként július első vasárnapján az esti programon 21.00–22.00 óráig a Csillagvizsgálóban.

3. IGEN – NEM: Megtekinthetik önálló csoportként a Vízimalmot június egyik szerdáján 15.00–16.00 óráig.

4. IGEN – NEM: Augusztus 20-át, a nemzeti és állami ünnepet a Csillagvizsgálóban ünnepelhetik 10.30-tól 12.00 óráig.

LIVEWORKSHEETS

5. Állítsd számozással betűrendbe az alábbi szavakat! Az 1. szót segítségül megjelöltük, a további sorrendet jelölő számokat írd a megfelelő szó előtti vonalra!

___. tábor **1.** szín ___. távolság ___. teve ___. taxi ___. tank ___. társ

a ☐

6. Egészítsd ki 1-1 magánhangzóval az alábbi hiányos betűsorokat úgy, hogy a megadott hangrendű szó legyen a megoldásod! Valamennyi választható magánhangzót használd föl! Mindegyiket csak egyszer használhatod!

A választható magánhangzók: a, a, é, ő, u, ü

vegyes hangrendű szó: s ___ t ___

magas hangrendű szó: s ___ t ___

mély hangrendű szó: s ___ t ___

a ☐

7. Karikázd be az összes helyesen leírt szó, kifejezés betűjelét! Egy sorban több helyesen leírt szó, kifejezés is lehet.

a)	A) muszáj	B) Higyjen!	C) Hadjon!	D) meg fogja oldani
b)	A) bólya	B) tanú	C) áccsal	D) újnyi
c)	A) kíváncsi	B) Mondd!	C) gálya	D) tüzijáték
d)	A) vízilabda	B) eggyik	C) nőjjön!	D) nyuktat
e)	A) különbség	B) ötször	C) bicigli	D) Játsszon!

a ☐
b ☐
c ☐
d ☐
e ☐

LIVEWORKSHEETS

8. Olvasd el az alábbi mondatot, és oldd meg a mondathoz kapcsolódó nyelvtani feladatokat!

a	
b	
c	
d	
e	

A gyerekek a legérdekesebb állatok közé sorolják a zsiráfokat,
mivel hosszú nyakukat különleges látványosságnak tartják.

Írd a megadott szó mellé a megfelelő mássalhangzó-kapcsolódási törvény betűjelét!

a) tartják: _____ b) sorolják: _____

A) összeolvadás
B) rövidülés
C) írásban jelölt teljes hasonulás
D) írásban nem jelölt teljes hasonulás
E) részleges hasonulás

c) Jelöld a következő szóban **a szóelemek határait** függőleges vonalakkal!

Írd a szóelemek fölé a megfelelő számot: 1 = szótő; 2 = képző; 3 = jel; 4 = rag!

z s i r á f o k a t

Gyűjtsd ki a mondatból a szófaji meghatározásnak megfelelő összes szót!

d) főnév: _____

_____

e) melléknév: _____

_____

LIVEWORKSHEETS

9. A következő meserészlet alapján oldd meg a feladatokat!

a	
b	
c	
d	
e	
f	

Bentről kiabálás hallatszott, és az ajtóban újabb alakok bukkantak fel. Legelöl Bojtos Benedek, a leggyorsabb tengeri vitorlás kapitánya, mögötte pedig néhány matróz. A banda futásnak eredt. Rizsa gyakorlott mozdulattal felkapta a földről a bőrzsákot és a fűrészt, hogy semmi nyomot ne hagyjanak maguk után, és loholt a többiek után. A kölyök Rizsa után akart lódulni, de a kocsmáros megragadta.

– Most megvagy!

– Eresszen el, nem csináltam semmit! – visított a kisegér, és megpróbálta kitépni magát a kocsmáros mancsai közül.

– Nem hallja? Én nem tartozom közéjük! Csak erre jártam!

– Majd a pandúroknak mesélj, kölyök! – mordult rá a kocsmáros, és egyre erősebben szorította.

Ám ekkor váratlanul megszólalt az ajtóban Bojtos Benedek, a kapitány.

– A kölyök tényleg nem tartozik közéjük!

– Ezt meg honnan veszi, uram? – hunyorgott értetlenül a kocsmáros.

– Onnan, hogy ő az én inasom a Szélkirálynőn.

Erre a kijelentésre mindenki elcsodálkozott. Legjobban maga a kölyök, aki ugyan sokszor megcsodálta már a kikötő vizén ringatózó, hatalmas, háromárbócos Szélkirálynőt, de még álmában sem mert volna arra gondolni, hogy ő, a szakadt utcagyerek ilyen gyönyörű hajón szolgálhatna. A kocsmáros csak meresztette a szemét, a kapitány mögött álló matrózok is igencsak bamba képet vágtak, de Bojtos Benedek félretolta a kocsmárost, és így szólt a kisegérhez:

– Majd a hajón beszámolsz, mi dolgod volt erre, fiacskám.

– Sebestyén! – fordult az ajtóban álló megtermett egérlegényhez. – Fejezzétek be a vacsorát, aztán gyertek utánunk. A Szélkirálynőn találkozunk. Én visszakísérem a fiút a hajóra, nehogy megint bajba keveredjen.

Sebestyén és a mögötte állók bólogattak, de egy szót sem értettek az egészből. Hiszen mindannyian tudták, hogy a kölyök nem hajósinas a Szélkirálynőn, és az is nyilvánvaló volt, hogy a bandával együtt próbálta ellopni a *Hétágú Szigony* cégérét. Vajon miért mentette meg Bojtos Benedek a pandúroktól? Miért hazudta azt, hogy a kölyök hajósinas?

Ezen tűnődött a kisegér is, miközben engedelmesen lépdelt a kapitány mellett. Várta, hogy a dörgő hangú, pocakos hajóskapitány elmagyarázza, miért segített neki. De Bojtos Benedek egyelőre egy szót sem szólt, csak fogta a kisegér vállát, és egészen a móló mellett himbálózó hatalmas vitorlásig terelte. A hajóra vezető híd mellé érve végre megállt a kapitány, és összevont szemöldökkel végigmérte a kölyköt.

– Köszönöm a segítséget, uram – mondta óvatosan a kisegér, és megpróbált kicsusszanni a kapitány szorításából. De Bojtos Benedek nem eresztette.

LIVEWORKSHEETS

– Sokszor láttalak már a kikötőben – szólalt meg végül. Hangja szigorú volt, de szeme barátságosan csillogott. – Okos, ügyes kölyöknek látszol. Ne akarj azokhoz a semmirekellőkhöz tartozni! *Te többre viheted.*

– Ugyan, senki sem áll szóba egy magamfajta csavargóval! Mindenhonnan elzavarnak! Enni is csak akkor tudok, ha lopok magamnak – fakadt ki a kisegér. – Ők legalább bevesznek maguk közé.

– Most is cserben hagytak. Nem akarsz tanulni, dolgozni inkább? Ha kitanulsz egy szakmát, lesz munkád, nem kell ennivalót lopkodnod.

– Ki taníttatna engem? Senkim sincs a világon – rázta a fejét mérgesen a kisegér.

– Teszek veled egy próbát – mondta a kapitány. – Azért hoztalak el, hogy lássam, tényleg jóravaló kölyök vagy-e. Elszegődhetsz mellém hajósinasnak a Szélkirálynőre. Előre szólok, hogy nem lesz könnyű dolgod. Sok a munka, és a szolgálat nehéz. De ha becsületesen dolgozol, a végén még tengerész is lehet belőled. És a hajón igazi barátokra találhatsz.

A kisegér eltátotta a száját. Nem is remélte, hogy ekkora szerencse éri.

– Jár mindennap reggeli, ebéd, vacsora. Sőt, ha megállod a helyed, később még fizetést is kaphatsz tőlem. De ha csalódnom kell benned, partra teszlek az első utunkba eső kikötőben. Na, mit szólsz ehhez, fiam?

– Kezet rá! – kiáltott boldogan a kisegér.

A kapitány a mancsát nyújtotta. A kölyök bátran megragadta, és keményen megszorította.

– Örvendek, fiam – mondta a kapitány. – Isten hozott közöttünk. Már csak a nevedet szeretném tudni.

– Rumini – húzta ki magát büszkén a kisegér.

(Berg Judit: Rumini alapján*)*

a) A szöveg alapján állapítsd meg, hogy ki kinek mondta az alábbi mondatot! Írd le a két nevet!

Te többre viheted!

Ki mondta? A megoldás egy név: _____

Kinek mondta? A megoldás egy név:_____

b) A *Hétágú Szigony* kinek vagy minek a neve? A szöveg alapján a legvalószínűbb (egyetlen) válasz betűjelét karikázd be!

A) Egy matróz neve.

B) Egy hajó neve.

C) Egy aranytárgy neve.

D) Egy kocsma neve.

E) Egy sziget neve.

F) Egy bandatag neve.

LIVEWORKSHEETS